

VEŘEJNÁ INFRASTRUKTURA NA STUPNI OBCÍ S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ

PUBLIC INFRASTRUCTURE AT THE LEVEL OF MUNICIPALITIES WITH EXTENDED POWERS

František KOVÁŘÍK, Zdeněk DYMÁK
frantisek.kovarik@ioolb.izscr.cz, zdenek.dymak@ioolb.izscr.cz

Abstract

This paper deals with the Certified Methodology for Assessment of the Resilience of Elements of Public Infrastructure and the Establishment of a Public Infrastructure Authority in the Crisis Staff of the Municipality with Extended Powers.

Key words

Public infrastructure, community with extended competence, public infrastructure, critical infrastructure.

ÚVOD

Pojem infrastruktura je relativně novodobě používaný odborný termín. Internetový slovník wikipedie uvádí s odvoláním na historické prameny, že poprvé bylo slovo infrastruktura frekventovaně používáno ve Francii v 19. století. Termín prý označoval vojenská zařízení s odkazem na stavebnictví. Francouzské infra-structure údajně doslova znamená „co je pod stavbami“. Nicméně tento význam nelze v běžném překladu nikde najít a proto se bude spíše jednat o nějaký francouzský odborný lingvistický výklad. Při bližším zkoumání francouzských historických pramenů internetovou rešerší rozhodně boj o prvenství používání slova infrastruktura na světě, jak tomu často bývá, nebyl nalezen. A tak lze spíše sledovat doslovné opisování wikipedické pravdy v mnoha studiích a diplomových projektech než najít skutečný historický důkaz uvedeného tvrzení.

S určitou logickou dedukcí s odkazem na závěry filozofů historické doby, například Karla Marxe lze spíše konstatovat, že pojem infrastruktura má jednak kontext sociální strukturovanosti (sociologie, ideologie, politologie) a jednak technické či technologické strukturovanosti. Významovou podstatou termínu infrastruktura je nejbližší slovo „základ“ strukturovanosti.

1. Zcela určitě je termín infrastruktura složeninou dvou latinských slov. „Infra“ a „struere“. Slovo infra má latinský překlad „níže“ a lze též užít překlad „dole či pod“. Slovo struere lze přeložit jako „skládat, sestavovat, budovat, pořádat“ tedy obecně definovat systém pomocí prvků, které mají mezi sebou logický vztah tvořící svou vnitřní uspořádanost nějaký celek. Tento celek je objekt nebo moderněji systém. Význam latinského struere sebou nese předpoklad mezi prvkové pravidelnosti, zákonitosti nebo také principu majícího schopnost udržitelnosti celku z prvků. S určitou nadsázkou pro představu bychom mohli říci, že Infra má obecně dostředivou stmelující funkci mezi množinou definovaných prvků. Předpona „infra“ v sousloví „infrastruktura“ tak neznamená „níže“, ale „princip vnitřní ucelenosti“ neboli „vazeb mezi prvky“ a je tedy „základem“ pro stmelení prvků do celku. Asi nejbližší má k latinskému pojetí výrazu „systémové pojetí obecných vlastností živých organismů a systémů vůbec“¹ vědec Karl Ludwiga von Bertalanffyho.

1 NĚKOLIK SLOV O PRAPŮVODU VEŘEJNÉ INFRASTRUKTURY

Formát dnešního pojetí infrastruktury a potažmo už i veřejné infrastruktury dala industrializace společnosti. V českých zemích tento proces, na dlouhou dobu přerušovaný třicetiletou válkou, nastartoval již v 16. století v mnohém osvěcený panovník císař Rudolf II. Pojem infrastruktura se však začal nejvíce užívat a stal se módním až 80. letech 20. století ve Spojených státech amerických² v souvislosti s „infrastrukturální krizí“. Byla zavedena definice, že *„Veřejná infrastruktura (v Tabulce 2 označeno jako VI) se vztahuje jak ke specifickým funkcím – dálnice, ulice, silnice a mosty; hromadná doprava, letiště a letecká síť; vodárny a vodní zdroje; čistírny odpadních vod; zpracování komunálního odpadu; výroba a přenos elektrické energie; telekomunikace a zpracování nebezpečného odpadu, tak i ke složeným polyfunkčním (vícefunkčním, složitým) systémům.“*

Sociální dimenze infrastruktury stála zatím v pozadí zájmu. Funkční potenciál a obsah veřejné infrastruktury má však po dnes především sociologické základy sahající až ke kořenům původu lidstva. Infrastruktura totiž velice přesně kopíruje ekologický „infrastrukturální“ systém ekosféry Země, na kterém člověk participuje spolužíváním zdrojů. Dnešní snaha člověka uzamknout pojem „infrastruktura“ do pevného legislativního rámce s definovanou industriální strukturou podřízenou aparátu pravidel a principů je sice na první pohled logický a nezbytný krok, ale na druhý pohled směrem k minulosti i budoucnosti krok úsměvný.

Infrastruktura je a bude živá, dynamická, evoluční a mnohdy i živelná tak, jako je člověk, lidstvo, tedy jako její tvůrce a nositel. Hnacím motorem infrastruktury je, že člověk vždy zvolí pohodlnější životní cestu a nikdy se neohlíží na to, komu čemu svým jednáním ublíží nebo koho čeho omezí. I ti nejzarytější ekologičtí aktivisté a ochránci života, s tou nejhumánnější myslí a dobrou vůlí, využívají dnešní dobu se sekundární slepotou a tak jako všichni lidé využívají průmyslové výdobytky civilizace. O jejich pozadí se nezajímají.

Úroveň civilizace se rozvíjí díky charakteru infrastruktury a ta je závislá na prostředcích vynaložených lidskými uživateli k její existenci. Obrazně řečeno je „Infrastruktura taková, jakou si ji lidé koupí pro svou pohodlnost“. Když mají nové zdroje komerční ekonomickou dostupnost a současně i schopnost hromadného zájmu o jejich vlastnictví, pak je předpoklad rychlých změn v infrastruktuře společnosti. Příklady vidíme všude kolem sebe. Uvažme, kolik změn v infrastruktuře přinesla moderní doprava, energetika, komunikační prostředky, zdravotnictví, kultura a umění, rekreační aktivity apod. Kupříkladu v potravinářském průmyslu. Málo kdo se zajímá, jaké potraviny vlastně jí. Stačí, když mu chutnají a výrobcem je ubezpečen, že jí zdravě. Jíst zdravě znamená, že potravina není svým složením zdraví škodlivá, protože množství použitých přísad je v hygienických normách požitelnosti. Nerozhoduje kvalita potravin, ale jejich komerční výrobní cena a veřejná reklama, hezký nezlíkadelný barevný obal apod. Civilizační choroby však ve svých statistikách předkládají jiný obraz reality.

Ze sociologického pohledu veřejná infrastruktura stojí a padá na dělbě lidské práce. Vlastně se vždy bavíme o infrastruktuře dělby práce. U zvířat, rostlin, hmyzu, bakterií a ostatních živých forem neoplývajících (naštěstí) lidskou inteligencí se ekologické principy řídí tím, že každý jeden druh v celé své komunitě má víceméně stále stejné dovednosti po tisíciletí s drobnými adaptacemi na klima. Není to stoprocentní pravidlo, ale čím je živočich inteligentnější (myšlena inteligence definovaná člověkem a lidské logice se blížící), tím více se využívání zdrojů pro zachování jeho existence blíží na vrchol predátorských řetězců. Inteligence se může vázat podobně jako u člověka na sociální chování a citění související se zábavou. I když i tento sociální emoční fenomén je pro udržení psychologických parametrů pro tyto tvory životně důležitý, a často dokonce mluvíme o nelidských osobách, nemá tak jako u člověka výrazný vliv na evoluční vývoj. Nejedná se totiž o inteligenci pro pohodlnost a lenost, jejímž výstupem je tzv. usnadnění v úsilí.

Živočišná říše má však s člověkem shodný princip a tím je využívání specifických zdrojů potravy (energií) a dalších zdrojů fyzické ochrany směrem k přežití druhu v definovaném teritoriu, o který svádějí trvalý predátorský boj. 99,9 % všech válek a násilných konfliktů lidí je o zdroje. Ideologie je vždy jen manipulační nástroj vůdců. Málo kdo si uvědomuje, že lidstvo v dnešní době ztrácí povědomí o vlivu plochy teritoria Země na lidskou hlavu. Občan si neváží teritoria národa a je pyšný na své kosmopolitní přesvědčení. Povědomí o čerpání zdrojů je iluzorní. Dnešní moderní člověk je stále více jen komerční uživatel, jehož vědomí se vznáší ve virtuální realitě, kterou konzumuje mediálně a i jinak v elektronickém světě internetu. Jsou obrovské generační rozdíly vnímání reality a potažmo infrastruktury.

Využití zdrojů teritoria zemské ekosféry je do velké míry závislé na povětrnostních podmínkách. Regulují se tím početní stavy živočišných druhů pro zachování celkové množstevní rovnováhy ve stanovených situačních tolerancích. Vzhledem ke klimatickým změnám tento proces probíhá v populačních vlnách hojnosti a bídy. Všechny živočišné druhy žijí v symbiózách, které jim vyhovují. Nejedná se však o služby v lidském pojetí. Symbióza se vždy váže na zákonité podmínky specifického přežití druhu. Pták vybírá z kůže préríjních zvířat parazity, protože se jimi živí. Podobně tak i čistící rybky apod. Veverka sbírá semena rostlin a ukrývá si je na horší časy. Ne všechny skrýše ale najde, a tím přispívá k výsadbě stromů. Podobných příkladů je velmi mnoho.

Symbióza ekologie (infrastruktura) Země je pro člověka nepoznatelně složitá. Živočišné druhy v ní situačně vznikají i zanikají. Vymírání živočišných druhů může být buď přirozený dlouhodobý jev vyvolaný ztrátou funkčnosti druhu v ekosystému, nebo živelní katastrofický jev týkající se geologické transformace planety či kosmických jevů a konečně dnes nejčastěji vlivem umělého působení dopadů procesů veřejné infrastruktury lidí na přírodu. K podobným paralelám dochází i v lidské infrastruktuře především v souvislosti s vědeckotechnickým rozvojem. Technický pokrok dynamicky mění nároky na životní úroveň lidí. Představa nějakého návratu od současných vymožeností směrem k minulosti již není prakticky možná. To, co si dříve člověk neuměl ani v největších fantaziích představit, že bude ve svém životě používat, je dnes natolik běžné a dokonce nezbytné, že ztráta těchto výdobytků je na úrovni tzv. kritické infrastruktury (v Tabulce 2 označeno jako KI), tedy v kategorii hrozeb neslučitelných s existenčními normami dnešní civilizace. Důvod je jednoduchý. Životní pohodlí způsobilo ztrátu řemeslných dovedností, přemršťené hygienické návyky snižující imunitu, ztrátu sounáležitosti s půdou přinášející zdroje obživy a mnoho dalších faktorů jdoucích až do oblasti společenské, osobní a potažmo civilizační zdravotní bezpečnosti.

Cílem této kapitoly bylo vyzdvihnout fakt, že veřejná infrastruktura je především sociálně dynamický systém. Není tajemstvím, že technologický rozvoj je uměle účelově brzděný fenomén, protože uvolnění některých technických tajemství by znamenalo totální kolaps dnešní infrastruktury. Zejména u těch nejdůležitějších prvků, kterými jsou energetika, doprava, zdravotnictví. Stále platí, že „Infrastruktura je taková, jakou si ji lidé koupí pro svou pohodlnost“.

2 PROJEKTOVÝ PŘÍSTUP K BEZPEČNOSTI VEŘEJNÉ INFRASTRUKTURY NA ÚROVNI OBCÍ S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ

V návaznosti na přechodí konstatování bylo vypracováno projektové řešení spojené s hrozbami veřejné infrastruktury na úrovni obcí s rozšířenou působností (dále jen „ORP“). Jedná se o práce na projektu RESILIENCE 2015 „Dynamické hodnocení odolnosti souvztažných subsystémů kritické infrastruktury“. Pro tento projekt byla vypracována certifikovaná metodika, která je v připomínkovém procesu, pod názvem „Metodika hodnocení odolnosti prvků KI ve vazbě na krizovou připravenost územních celků“.

ORP je z pohledu krizového řízení v přenesené státní působnosti víceméně posledním významnějším organizačním článkem v hierarchii územní infrastruktury, který by se mohl zabývat dopady hrozeb nefunkčnosti veřejné infrastruktury na úrovni kritické infrastruktury.

Certifikovaná metodika je nástrojem k posouzení krizové připravenosti územního celku ve vztahu k jeho infrastruktuře. Zaměřuje se na preventivní připravenost krizového štábu (dále jen „KŠ“) k represivnímu jednání.

Posouzení odolnosti kritické infrastruktury na krizovou připravenost územního celku je rozdělena do:

- a) Přípravy posouzení
- b) Analýzy oblastí krizové připravenosti
- c) Hodnocení krizové připravenosti

Výsledky posouzení dávají vedoucímu KŠ zpětnou vazbu o stavu připravenosti územního celku reagovat na řešení mimořádných událostí a tím zajistit odolnost prvků kritické infrastruktury ve správním obvodu.

Posuzování krizové připravenosti je z pohledu KŠ nepřetržitý koordinační proces. Z manažerského pohledu řízení pracovního týmu KŠ existuje v praxi mnoho typů řídicích modelů. Tyto modely mají v současnosti standardně dva základní koordinační cíle. Prvním je ochrana obyvatelstva postiženého mimořádnou událostí v etapách evakuace nebo vyvedení, přesun po evakuační trase, následná péče o obyvatele v příjmové oblasti a návrat zpět do domovů. Druhým cílem je eliminace působení mimořádné události proti jejímu dalšímu negativnímu rozvoji v etapách represe a záchranné likvidační práce. Ukazuje se však, že ještě existuje třetí významný cíl. Mimořádnou událostí bývá výrazně narušena územní veřejná infrastruktura, na které je obyvatelstvo životně závislé. Proto je v metodice navrhováno zařadit do struktury KŠ novou funkční roli „Orgán veřejné infrastruktury“ (dále jen „OVI“), řešící relativně samostatně odolnost veřejné infrastruktury se zaměřením na kritické oblasti. Vytvořená funkční role OVI má obdobné postavení jako „Stýčný bezpečnostní zaměstnanec“ subjektu kritické infrastruktury, jak je uvedeno v zákonu o krizovém řízení.

Místo certifikované metodiky v systému krizového řízení územního celku demonstruje Obrázek 1 ve čtyřech etapách. Rizika územního celku se v čase mění, a proto má krizové řízení charakter cyklické struktury. Plánování krizové připravenosti tvoří I. etapu přípravy územního celku na řešení krizových situací. Představuje jak iniciační část, tak i prvotní část přípravy. Ve II. etapě jsou zpracovány dokumenty, smlouvy o smlouvách budoucích, přehledy infrastruktury, sil a prostředků a další dokumenty nezbytné pro činnost KŠ. Školení a další příprava členů KŠ, sladění jejich činnosti a dokumentace probíhá ve III. etapě. Posouzení krizového řízení územního celku je obsahem IV. etapy. V této etapě je posuzována celková připravenost KŠ na řešení krizových situací.

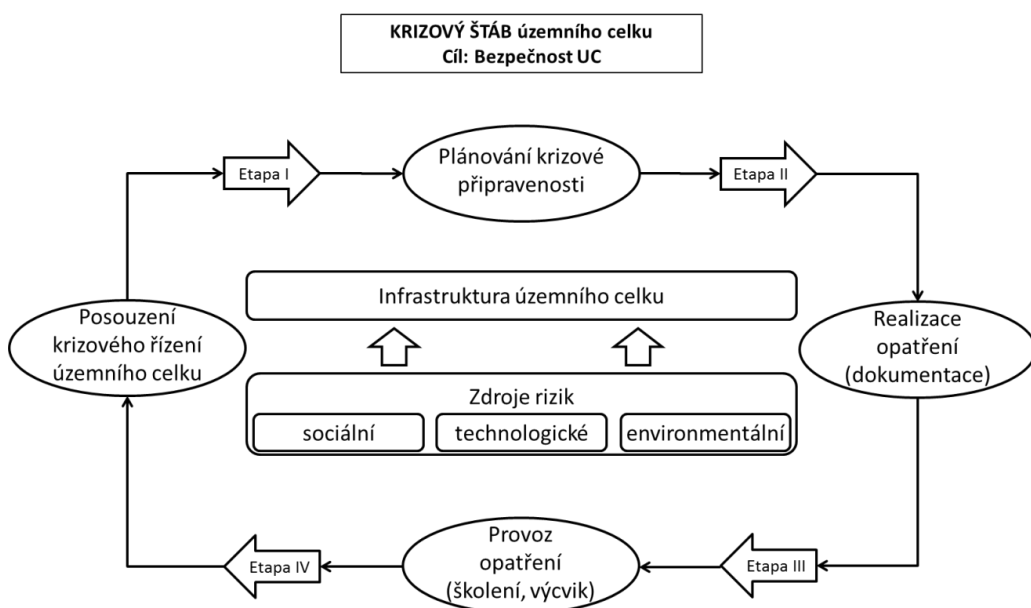
Výsledky posouzení krizového řízení jsou vstupem pro plánování krizové připravenosti územního celku na další plánovací období.

OVI se v KŠ řídí vlastním statutem, který mu vymezuje funkci ve struktuře příslušného odboru úřadu, místo a úlohu například ve stálé pracovní skupině, vlastní předurčení k práci v KŠ, pracovní podmínky práce v KŠ apod.

OVI v KŠ využívá pro svou práci dokumentaci, jejímž jádrem je analýza rizik, plán územního rozvoje, přehled nejohroženějších prvků veřejné infrastruktury pro územní celek, mapový podklad veřejné infrastruktury, přehledy územního správního celku k demografii, statistické hydrometeorologické informace s aktuálními vstupy a přehledy, seznamy smluvních konzultantů a další specifické podklady pro ORP.

Jeho základní funkční povinnosti jsou dány řídicím orgánem, v jehož prospěch působí. Obecně odpovídá za přípravu podkladových materiálů, zpracování zpráv o vývoji situace, zajišťování preventivních opatření k ochraně územního celku, provádění pravidelných kontrol a vedení písemných záznamů o jejich provedení, vyhodnocování provozu a událostí v územním celku, navrhování preventivních opatření k zajištění odolnosti územního celku apod.

Podstatou certifikované metodiky je hodnocení odolnosti veřejné infrastruktury územního celku v návaznosti na zákon o krizovém řízení a jemu návazných legislativních aktů. Metodika pro tento účel navrhuje zavedení funkce OVI do KŠ ORP a způsoby kontroly připravenosti ORP a OVI ORP na krizovou připravenost. Cílem metodiky je ověření krizové připravenosti územního celku na řešení krizové situace včetně krizových situací souvisejících s veřejnou infrastrukturou územního celku. V přílohách metodiky proto lze nalézt rozšířený kontrolní list KŠ obce dle pokynu GŘ HZS ČR ze dne 2. října 2012, k zajištění jednotného postupu v rámci Hasičského záchranného sboru České republiky při provádění kontrol podle § 33 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „krizový zákon“) a v souladu se zákonem č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. Konkrétně se jedná o rozšířený kontrolní list krizového štábu obce, obecního úřadu ORP, rozhodčího součinnostního cvičení pro pracovníka OVI a stálé pracovní skupiny.

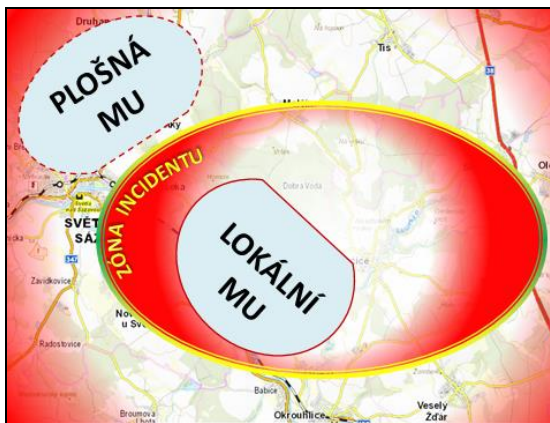
Obr. 1
Místo metodiky v systému krizového řízení ÚC

3 ROZHODOVACÍ PROCES PRACOVNÍKA OVI V KRIZOVÉM ŠTÁBU

Součástí certifikované metodiky je rozhodovací proces OVI v případě, že tento bude začleněn do struktury Stálé pracovní skupiny KŠ. Orgán OVI bude sledovat situaci v území a svými návrhy pro KŠ ORP napomáhat řešení kolapsů normální kontinuity kritické infrastruktury v primárních a sekundárních dopadech.

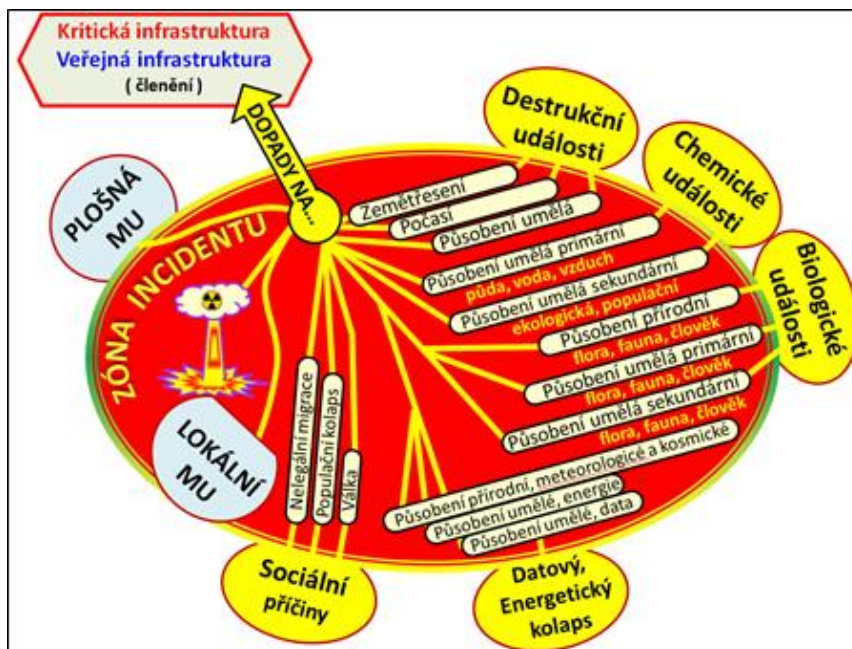
Prvním krokem bude stanovení zóny incidentu, viz Obrázek 2. Zóna incidentu (dále jen „ZI“) je oblast působení nebo bezprostředně pravděpodobného působení mimořádné události. Zasáhne buď plošně celé území ORP (například zemětřesení, epidemie, kosmické záření, válka), nebo lokálně ohraničenou oblast ve správním území (například havárie, požár, kalamita, povodeň).

Při vytyčování ZI je nutné a praktické začít pracovat s analogovou a digitální mapou. Lze využít digitální mapu dostupnou na <http://gis.izscr.cz>. Analogová topografická mapa by měla mít minimální formát A0 a nebo větší. Mapa musí zahrnovat celé správní území. Současně se předpokládá, že tato mapa bude mobilní pro potřeby dokladování analytických závěrů při jednáních KŠ.

Obr. 2
Stanovení zóny incidentu

Druhým krokem je zařazení typu mimořádné události do klasifikace. Na Obrázku 3 je předložen možný návrh použitelné rozhodovací škály v podmínkách rychlého rozhodování KŠ.

Obr. 3
Hodnotící škála pro výběr incidentu

Pracovník OVI vybere z hodnotící škály, jaké působení mimořádné události působí v ZI. Rozdělení je v Tabulce 1.

Tabulka 1
Hodnotící škály působení mimořádné události viz Obrázek 3

P.č.	Událost	Bod	Příčiny
1.	Destrukční	1.1	Vyplývající ze zemětřesení
		1.2	Vyvolané meteorologickými jevy
		1.3	Umělé antropogenní
2.	Chemická	2.1	Umělé antropogenní primární (bezprostřední působení), které kontaminují půdu, vodu nebo vzduch
		2.2	Umělé antropogenní sekundární (dominoefekty), které kontaminují půdu, vodu nebo vzduch, ekologické a populační krize
3.	Biologická	3.1	Jsou přírodního charakteru na faunu, flóru a člověka
		3.2	Jsou primárně antropogenního (bezprostřední působení) charakteru na faunu, flóru, člověka
		3.3	Jsou sekundární (dominoefekty) antropogenního charakteru působící na faunu, flóru i člověka
4.	Energetický, datový kolaps	4.1	Jsou přírodní, meteorologické, kosmické
		4.2	Umělé - antropogenní – výpadek energie
		4.3	Umělé - antropogenní – ztráta dat, restrukturalizace dat, hackerství apod.
5.	Sociální	5.1	Nelegální migrace
		5.2	Populační kolaps ³
		5.3	Válka
6.	Radiační	6.1	Únik radioaktivity do prostředí

Třetím krokem je definování dopadů na veřejnou infrastrukturu v ZI tedy potažmo na veřejnou infrastrukturu vydefinovanou pro podmínky správního území ORP.

Protože metodika řeší oblasti KI zaměřené na energetiku, dopravu a informační systémy, je níže uveden příklad pro energetiku.

Energetika na úrovni ústředního správního celku je především otázkou rozvodu energií prostřednictvím distribučních sítí ke konečným spotřebitelům. S využitím geografického informačního systému HZS ČR (GIS IZS ČR), informací z operačních středisek (OPIS HZS ČR) a případně přímo od distributorů elektrické energie, plynu nebo dodávek tepla lze vytipovat hranice ZI a tyto promítnout do pracovní mapy KŠ.

Všechny distribuční sítě nejsou na internetových portálech dostupné. V pravomoci ORP je však možné si od jednotlivých distributorů potřebné mapy vyžádat k pracovnímu využití. Mapy mohou podléhat zvláštnímu stupni utajení.

Názemní sítě elektrické energie jsou na geografickém portále gis.izs.cr znázorněny až ke koncovým transformačním stanicím rozvádějícím energii k spotřebitelům. Zpravidla se jedná

o menší typy obcí, podnikatelské subjekty apod. Podzemní sítě jsou zpravidla ve větších městech.

Při řešení výpadků energetických sítí je vždy podstatné komunikovat s jejich správci ve vazbě na jejich nouzová opatření. Ve většině případů jsou zdrojové informace o výpadcích primárně oznámeny právě distributorem včetně lokalizace rozsahu výpadku a předpokládané doby jejího obnovení. Pokud dojde k oznámení o výpadku od obyvatelstva, je opět vždy primární řešení hledáno nejprve u distributorů. Pokud souvisí výpadek s mimořádnou událostí a výpadek energetických sítí je reálnou hrozbou, pak jsou informace prvotně u OPIS HZS ČR a informace o hrozbě je předána všem potřebným koncovým řešitelům incidentu v území.

Úloha OVI při výpadku energetických sítí spočívá v tom, že musí pro vedoucího KŠ navrhnout řešení:

- jak dlouho je možné výpadek tolerovat a spolehnout se na práci nouzových služeb správce distribuce a složek IZS a
- jaká opatření jsou možná učinit ze strany KŠ, pokud výpadek bude trvat netolerovatelné období v ZI a
- mimo ZI ve správním území.

Řešení varianty a) znamená, že OVI zpracuje informaci o předpokládaném termínu oprav energetické sítě a předloží podklad o informování veřejnosti a případně postižených subjektů. Stav výpadku pak dále monitoruje a řídí se pokyny vedoucího stálé pracovní skupiny.

Řešení varianty b) znamená, že OVI v první fázi provede opatření a) a v druhé fázi zahájí zpracování návrhu rozhodnutí pro nutná opatření v ZI, která spočívají v následujících krocích:

- graficky vytyčí na pracovní mapě ZI,
- v časových horizontech viz Tabulka 2 analyzuje odhad možných dopadů na veřejnou infrastrukturu a KI,
- doloží stav nadřazenému.

Tabulka 2

Analýza dopadů MU na kritickou infrastrukturu například v energetice

Ohrožené entity	Existuje ohrožení?		Typ kritické infrastruktury		Opatření pro maximální čas setrvání v místě incidentu	Opatření spojená s evakuací ze ZI
	Ano	Ne	VI	KI		
Obyvatelstvo v ZI	X		X		<i>Dodávku energii nelze cestou KŠ obnovit. 90 % objektů je vyhříváno domácím topením. Kritický stav je u č.p.10. 22 a 150 v obci Lhota a 287-321 v obci Kamenice, kde jsou řadové domky. Řeší skupina OO a IZS.</i>	<i>Do 24 hodin zahájit přípravu evakuace a do 48 evakuaci realizovat cestou skupiny OO.</i>

Pokračování tabulky 2

Výrobní subjekty v ZI	X			X	<p>1. Velkokapacitní chov zvířat v obci Dub, kde došlo k selhání náhradního zdroje. Nutno jednat o okamžité náhradě s OPIS HZS ČR. Do 2 hodin proběhne postupný úhyn prasat v počtu 2000 kusů.</p> <p>2. Výpadek Vodárny. Do 6 hodin je nutné obnovit dodávky vody.</p>	<p>Pro 1. Podle úspěšnosti opatření řešit dále...</p> <p>Pro 2. Pokud nebude dodávka vody obnovena do 8 h, pak zabezpečit náhradní dodávky cisternami VAK cestou skupiny SaP.</p>
Výrobní subjekty a subjekty služeb v ZI	X		X		<p>1. Pečovatelství dům je bez elektřiny a tepla. Řeší skupina OO a IZS.</p> <p>2. Pekárna Borová je mimo provoz. Do 12 hodin je potřeba zabezpečit pro region náhradní dodávky pečiva z pekárny Hradec dle informací o smluvních dodávkách výrobce.</p>	<p>Pro 1. Pokud se stav nezmění, je nutná evakuace do 12 hodin.</p> <p>Pro 2. Pokud nebude služba obnovena, navrhuji dodávky pečiva do obcí prostřednictvím pojízdné samoobsluhy firmy Synek z Turnova, která potřebné dodávky zajistí v celé ZI. Situaci předat k řešení skupině týlového zabezpečení.</p>
Správní úřady, státní instituce	X			X	<p>1. Nemocnice sv. Anežky v Libicích je bez dodávek vody. Je nutné okamžité řešení napojení cisterny na suchovod objektu a další alternativy cestou OPIS HZS ČR.</p> <p>2. Výpadek ČOV Kamenice, hrozí likvidace bio flóry, cestou IZS řešit okysličování.</p>	<p>Pro 1. Pokud se stav nezmění, je nutná evakuace do 12 hodin.</p> <p>Pro 2. Pokud nebude do 6 hodin obnoveno, řešit cestou OPIS únik toxických odpadů do řeky Kamenice.</p>
Jiný prvek KI		X				
Ostatní		X				

Pozn.: Text kurzívou je příklad.

Řešení varianty c) znamená, že OVI v první fázi provede opatření a) a b). V třetí fázi zahájí zpracování návrhu rozhodnutí pro nutná opatření, kdy se dopady incidentu lavinovitě šíří mimo ZI ve správním území

- c.1 graficky vytyčí na pracovní mapě správního území další místa dopadů výpadku energií,
- c.2 využije Tabulku 5, kterou vyplní a doloží stav dle b.3.

Závěr

Pracovníci Institutu ochrany obyvatelstva realizovali v dubnu 2018 cvičení KŠ ORP v Ústí nad Orlicí, na kterém rámcově ověřovali potřebu zřízení funkce pracovníka OVI ve struktuře KŠ ORP. Z pracovní diskuse tajemníka bezpečnostní rady ORP Ústí nad Orlicí jsme získali informace o tom, že v minulosti se již obec setkala při krizové situaci s potřebou řešit problémy s veřejnou infrastrukturou. Proto vzhledem k charakteru štábního cvičení byla přednesena idea začlenění pracovníka OVI do struktury KŠ. Nicméně z organizačních a časových důvodů nebyl ani na přechodnou dobu orgán OVI zřízen a některé funkce pracovníka OVI řešila skupina analýzy.

Domníváme se, že certifikovaná metodika, byť je zatím v připomínkovém řízení, by mohla přispět ke zkvalitnění rozhodovacích procesů v KŠ. Usuzujeme tak z pozitivních reakcí pracovníků z praxe. Bude však nutné novou funkci do struktur KŠ promyšleně integrovat a přizpůsobit podmínkám práce KŠ ORP, které jsou plošně na území ČR značně odlišné.

Článek vznikl v rámci řešení projektu „VI20152020009 – Cílený aplikovaný výzkum nových moderních technologií, metod a postupů ke zvýšení úrovně schopností HZS ČR – CAVHZS“.

POZNÁMKY:

¹ https://cs.wikipedia.org/wiki/Ludwig_von_Bertalanffy

² <https://cs.wikipedia.org/wiki/Infrastruktura>

³ Příklady viz:

<https://krizekolaps.wordpress.com/2016/07/29/kolaps-zvirecich-a-lidskych-populaci-nekolik-prikladu/>

http://neviditelnypes.lidovky.cz/big-ben-jak-civilizace-umiraji-dkk-/p_kultura.aspx?c=A130627_233320_p_kultura_wag

<https://www.novinky.cz/zahranicni/264101-lidstvo-miri-ke-kolapsu-v-roce-2030-potvrzuje-se-davna-studie.html>

Literatura

- [1] Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.
- [2] Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky.
- [3] Zákon České národní rady č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky.
- [4] Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky.
- [5] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).
- [6] Zákon č. 129/2000 Sb., o obcích.
- [7] Zákon č. 130/2000 Sb., o IZS.

- [8] Zákon o požární ochraně.
- [9] Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.
- [10] Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).
- [11] Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů.
- [12] Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- [13] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).
- [14] Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru).
- [15] Zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií).
- [16] Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).
- [17] Nařízení vlády č. 432/2010 Sb., o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury.
- [18] SMĚRNICE MINISTERSTVA VNITRA č. j. MV-117572-2/PO-OKR-2011; ze dne 24. listopadu 2011, kterou se stanoví jednotná pravidla organizačního uspořádání krizového štábu kraje, krizového štábu obce s rozšířenou působností a krizového štábu obce.
- [19] Pokyn GŘ HZS ČR č. 10/2016, kterým se stanovují zásady strategické úrovně řízení hasičského záchranného sboru kraje při řešení mimořádných událostí nebo krizových situací na území kraje.
- [20] Vyhláška Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému.
- [21] Vyhláška Ministerstva vnitra č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany.
- [22] Vyhláška Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva.
- [23] Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území.